

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: مترجمی زبان ترم: اول..... سال تحصیلی: 1398-1399
نام درس: اصول و روش ترجمه پایه..... نام و نام خانوادگی مدرس:..... میترا آریا.....
آدرس email مدرس:..... ARIA875@YAHOO.COM..... تلفن همراه مدرس:..... BLANK..

جزوه درس:..... کارگاه ترجمه متون رسمی..... مربوط به هفته : اول □ دوم ■ سوم □
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■
تلفن همراه مدیر گروه : BLANK.....

با سلام و وقت بخیر حضور دانشجویان عزیز

در هنگام ترجمه باید اصولی را در نظر گرفت و تکنیک های هوشمندانه ای را بکار برد. وگرنه صرفاً با دست گرفتن دیکشنری و معادل یابی در آن هرکسی میتواند ادعای مترجم بودن داشته باشد. در این جلسه سعی میکنیم با عبارات و اصطلاحات مربوط به این درس آشنا شویم و مفاهیم کلی در خصوص ترجمه را معرفی نماییم.

زبان مبدا:

زبانی که متن به آن نوشته شده است

زبان مقصد:

زبانی که قرار است متن را به آن برگردانیم.

مطالعات بروی ماهیت و عملکرد زبان ها نشانگر آن است که "عملکرد زبان اساساً انتقال پیام به مخاطب است".
علم زبانشناسی کمک های فراوانی به مطالعات ترجمه داشته است.

فرم

فرم یعنی ساختار آوایی، قاموسی و دستوری و سبکی. فرم هر زبان خاص و منحصر به فرد است

معنا

به معنای مفاهیم و احساساتی است که نویسنده میخواهد خواننده درک کند. معنا مفهومی همگانی است و مختص زبان یا مردم خاصی نمیشود.

مقصود:

مقصود یا هدف، همان پیامی است که قرار است نویسنده به خواننده منتقل کند.

روند ترجمه:

اولین قدم در ترجمه تحلیل و تعبیر کردن متن در زبان مبدا میباشد. پس از درک مطلب و فهمیدن پیام، نویسنده به بازآفرینی همان پیام و معنا به زبان مقصد میپردازد.

معادل یابی

معادل یابی یعنی یافتن نزدیکترین معادل به کلمه ی موجود در متن مبدا. اگرچه هیچ ترجمه ای صد درصد معادل متن اصلی نیست اما با انتخاب معادل درست میتوان تا حد زیادی به هدف رسید.

سه نوع معادل در زبان وجود دارد.

- 1- معادل سبکی
- 2- معادل پویا یا لغوی
- 3- معادل ارتباطی یا کاربردی

هر سه ی این معادل ها ایده آل هستند ولی امکان استفاده از هر سه ی آنها وجود ندارد. پس اول مترجم باید کاربردی بودن آن را لحاظ کند، بعد طبیعی بودن و در برداشتن همان معنا که در زبان اول داشته و سپس اگر شد، فرم و سبک آن را نیز در نظر بگیرد.

ویژگی های یک ترجمه ی خوب:

ترجمه ی خوب باید از لحاظ شفافیت پیام و صحت کلام درست همانند متن مبدا باشد و در زبان مقصد طبیعی و فصیح بنظر برسد.

پس موارد زیر به ترتیب باید رعایت شوند:

- 1- دقت و صحت
- 2- طبیعی بودن
- 3- وضوح و شفافیت
- 4- رعایت سبک

طبیعی بودن به این معناست که خواننده نتواند تشخیص دهد این متن ترجمه شده است .
درباره ی مورد آخر نیز باید گفت که رعایت سبک در صورتی که به ترجمه ضربه نزند جایز است. مثلا در ترجمه ی شعر اگر حفظ سبک به معنا ضربه بزند باید به نثر ترجمه شود تا پیام آسیب نبیند. به همین دلیل معمولا سبک قربانی معنا میشود و از آن گریزی نیست.

واحد ترجمه :

واحد ترجمه یعنی قسمتی از متن که باید انتخاب و ترجمه شود. مسلما همیشه متن مبدا ابتدا کامل خوانده و درک میشود سپس به بخشهای کوچکتری برای ترجمه تبدیل میگردد. این بخش کوچک میتواند یک مفهوم، یک کلمه ، یک جمله یا کل یک پاراگراف باشد و بستگی به نوع متن ما دارد. پس واحد ترجمه در کلیه ی متون یکسان نیست.

پایان

مطالب این جزوه در ص 3 و ص 4 کتاب موجود میباشد.

با آرزوی سلامتی و دیدار شما عزیزان
تا هفته ی بعد خدانگهدار ☺

-آریا

